

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА на "ТЕРЕМ-КРЗ Флотски арсенал-Варна" ЕООД през 2018 година

1. Обща информация за "Терем-КРЗ Флотски арсенал-Варна" ЕООД

Дружеството е учредено на 20.07.2004 г., със съдебно решение по ф.д. № 1922/2004 г., като еднолично търговско дружество с ограничена отговорност.

Дружеството е регистрирано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 103882821.

Основният капитал е в размер на 11598340 лв. и е разпределен в 1159834 броя дяла с номинална стойност в размер на 10 лв. за дял

Седалището и адресът на управление на дружеството е в гр. Варна, р-н "Аспарухово", м-т "Лъджата", п.к.135.

Предметът на дейност на дружеството за отчетния период е:

Извършване на базов и среден ремонт и производство на военна техника, въоръжение, боеприпаси и друго военнотехническо имущество, съоръжения, апаратури и машини, която дейност се извършва след получаването и при поддържане на валидно надлежно разрешение – лиценз; кораборемонт, корабостроене и разкомплектоване/рязане/ на кораби; управление на движимо и недвижимо имущество – частна държавна собственост; внос, износ; реклама, маркетинг, развитие и усъвършенстване на специална и гражданска продукция; услуги, техническа помощ и обучение, както и всяка друга дейност, незабранена със закон или друг нормативен акт, с изключение на външнотърговски сделки с предмет оръжие, взривни вещества, боеприпаси и/или стоки и технологии с възможна двойна употреба, по смисъла на закона за контрол на външно търговската дейност с оръжие и със стоки и технологии с възможна двойна употреба или на закона за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите.

Едноличен собственик на капитала на "Терем КРЗ Флотски арсенал - Варна" ЕООД е „Терем - Холдинг“ ЕАД, който е с едноличен собственик на капитала - българската държава. Правата на българската държава, с оглед на отрасловата компетентност, се упражняват от Министъра на отбраната.

Дружеството се представлява и управлява от управителя инж. Данаил Стефчев Славов. В дружеството е назначен контролор Мария Николова Кунина

2. Развитие на дейността и състояние на дружеството през 2018г.

Стопанската дейност на "Терем КРЗ Флотски Арсенал-Варна" ЕООД през 2018 година беше организирана в насока за изпълнение на утвърдената годишна Бизнес-програма от принципала на дружеството. Тя се осъществяваше в следните условия:

- Ограничен брой договори, възлагани от МО за ремонт на плавателни съдове на Военноморските сили на Република България.

- Ремонт на граждански плавателни съдове в условията на свободно пряко договаряне.

По отношение на основните показатели на одобрената бизнеспрограма за 2018 година, дружеството отчита следното изпълнение:

№	Показатели	мярка	БП за 2018 г.	Отчет за 2018 г.	Изпълнение %
1.	Нетни приходи от продажби	хил. лв.	13 800	11 582	85
2.	Други доходи	хил.лв.		374	
3.	Счетоводна печалба/(загуба)	хил. лв.	(1 200)	(1 653)	-37
4.	Рентабилност на продажбите	%	-8,7	-14,27	-64
5.	Численост на персонала	чов.	550	450	82
6.	Инвестиции – придобити движими активи	хил. лв.	360	553	154

Разчетените показатели в бизнеспрограмата (БП) за 2018 година, като цяло, не са изпълнени. Неизпълнението на показателите се дължи основно на цялостното спиране на поръчки за кораборемонт от страна на Военния флот на Руската федерация в резултат на геополитическата обстановка в Европа и на Балканите, както и на намаления обем на поръчки към дружеството от страна на Военноморските сили на Република България.

Обобщената финансова информация за дейността на дружеството през 2018 г. е:

<i>В хиляди лева</i>	31 Декември 2018 BGN'000	31 Декември 2017 BGN'000
Нетекущи активи	12 358	13 282
Текущи активи	10 057	16 361
Общо активи	22 415	29 643
Нетекущи пасиви	608	601
Текущи пасиви	2 418	5 502
Общо пасиви	3 026	6 103
Собствен капитал	19 389	23 540
Приходи - общо	13 118	29 643
Неразпределена печалба/(Непокрита загуба) от минали години	7 764	5 430
Печалба/(загуба) за годината	(1 848)	4 469
Общо всеобхватен доход/(загуба) за годината	(1 916)	4 498
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(1 250)	3 191
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(450)	(2 370)
Нетни парични потоци от финансова дейност	(2 235)	
Нетен паричен поток	(3 935)	821

Предприетите действия от ръководството на дружеството през 2018г. бяха насочени основно към съкращаване на постоянните разходи на дружеството, подобряване на осигуреността с договори за производство на специална и гражданска продукция и постигне по-пълно натоварване на мощностите и на персонала в сравнение с предходната 2017 година.

3. Работа на Интегрираната система за управление /ИСУ/ на дружеството сертифицирана по ISO 9001:2008, ISO 14001:2009 и OHSAS 18001:2007 и AQAP 2110:2009

През 2018 г. ръководството на „Терем - КРЗ Флотски арсенал-Варна“ ЕООД си постави цели за стабилност и устойчивост на дружеството през следващите няколко години.

В тази връзка, бяха формирани не само целите на ИСУ, но и тези за потвърждаване и/или придобиване на нови разрешителни от компетентните органи (Морски Регистри, Технически надзор, Околна среда, ЗБУТ и др.) за 2018 г

ИСУ се усъвършенства на база новите изисквания на нормативните документи, касаещи работата на дружеството. Поддържането на системата се осъществява в електронен вариант и това е предимство, защото справките стават винаги в реално време и отпадна поддържането на много голям обем документи на хартиен носител.

На проведените ресертификационни одити на ИСУ на дружеството (по ISO 9001:2008; ISO 14001:2009; OHSAS 18001:2007, AQAP 2110:2009 и AQAP 2110:2009 се потвърдиха притежаваните сертификати до 2020 година.

През 2018 година има регистрирани 2 (две) рекламации от страна на наши клиенти, които са приети за основотелни и при тях изразходваните средства са приблизително 60 хил. лв.

Дружеството поддържа нужната компетентност на специалистите, ангажирани в производството, както и на тези, отговарящи за дейността на ИСУ чрез ежегодното им обучение. През 2018 г. са проведени 24 видео обучения на специалистите от „Терем-КРЗ Флотски арсенал-Варна“ ЕООД, в това число и обучение на Представителите на ръководствата, координаторите по околна среда и ЗБУТ и вътрешните одитори от „Терем-КРЗ Флотски арсенал-Варна“ ЕООД.

Развитието и усъвършенстването на Интегрираната Система за Управление, както и поддържането и придобиването на нови разрешителни за производствена дейност от Морски Регистри, Технически надзор, Околна среда, ЗБУТ и др. на „Терем-КРЗ Флотски арсенал-Варна“ ЕООД е допълнителна гаранция за качеството, при предоставяното пред нашите настоящи и бъдещи клиенти.

4. Дейност в областта на информационните технологии

През 2018 г. дружеството продължи да обновява и усъвършенства своята информационна среда и прилаганите технологии и системи за управление на информационните ресурси. Наред с ежедневната и системна поддръжка на информационните технологии и системите за управление на информационните ресурси, през 2018 г. успешно се спомогна за усъвършенстването и изграждането на различни системи, чрез които да се гарантира надеждността и сигурността на информационните системи по отношение на превеция от загуба на данни, както и възможността, при евентуална повреда, възникнала вследствие на форсмажорни обстоятелства, за минимизиране на времето за възстановяване на работещите сървъри като web, mail и други.

5. Персонал

Дружеството разполага с висококвалифицирани и с голям опит човешки ресурси, способни да реализират неговите основни цели.

През 2018 г. започна оптимизиране и реструктуриране на персонала в Дружеството. В различните структурни звена на Дружеството бе направен преглед на числеността на персонала, след което се пристъпи към тяхното оптимизиране. Приета бе нова организационна структура, която действа и към настоящия момент. Въз основа на това, използвайки законовите разпоредби, разписани в Кодекса на труда и Колективния трудов договор бяха освободени служители от дружеството, като им бяха изплатени съответните обезщетения.

Броят на персонала към 31 декември 2018 г. е 450 работници и служители (към 31.12.2017 г. броят им е бил 550).

В дружеството са създадени оптимални условия на работната среда, като се провежда политика за непрекъснато подобряване на условията на труд. В изпълнение на договора със Служба „Трудова медицина“ същата изследва и анализира здравето състояние на служителите и работниците с цел превантивни мерки по ЗБУТ.

Обучението и развитието на персонала чрез квалификация, преквалификация, курсове и др. повишава квалификацията на служителите и е в кръга на вниманието на Ръководството при изпълнението на целите на Бизнеспрограмата за 2018 г. и изцяло се организира и ръководи съгласно принципите на ISO 9001:2008

6. Дивиденсти

- Дивиденсти, гласувани на редовното общо събрание на „Терем КРЗ Флотски Арсенал-Варна“ ЕООД

На проведените на 27 юни 2018 г. редовно общо събрание на „Терем КРЗ Флотски арсенал-Варна“ ЕООД е взето решение за разпределение на дивиденсти за 2017 г. в размер на 2 235 хил. лв. (50% от печалбата за предходната година г.).

7. Рискови фактори, специфични за дейността на „Терем - КРЗ Флотски арсенал - Варна“ ЕООД през 2018 г.

Рисковете, на които е изложено дружеството могат да се разделят в зависимост от пораждащите ги фактори и възможностите за управлението им на **систематични** и **несистематични**.

Систематичните рискове се свързват с общото състояние на макроикономическата среда. Те се отнасят до всички стопански субекти в страната и са резултат от външни за дружеството фактори, върху които то не може да влияе.

Макроикономическият риск се характеризира чрез основните макроикономически индикатори – брутен вътрешен продукт, валутен курс, равнище на инфлацията и лихвени равнища, промени в ценовите равнища на фондовия пазар, бюджетен дефицит, безработица и др.

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2012 – 2016 г. са представени в таблицата по-долу:

Показатели	2013	2014	2015	2016	2017	2018
БВП в млн. лв.*	81,866	83,756	88,575	94,130	101,043	106,357*
Реален растеж на БВП*	0,5%	1,8%	3,5%	3,9%	3,8%	3,2%*
Инфлация в края на годината	(0,9)%	(2,0)%	(0,9)%	(0,5)%	1,8%	0,88%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1,47	1,48	1,76	1,77	1,74	1,66
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1,42	1,61	1,79	1,86	1,63	1,71
Основен лихвен процент в края на	0,02	0,03	0,01	0,00	0,00	0,00

годината						
Безработица (в края на годината)	11,8%	10,7%	10,0%	8,00%	7,10%	6,18%

източници: БНБ и НСИ

*прогноза на БНБ за 2018 г., източник: БНБ.

Систематичните рискове не могат да бъдат избегнати от икономическите субекти в страната, което поражда необходимостта от извършването на анализи и прогнозиране на макроикономическите показатели с цел тяхното минимизиране.

Забавянето на икономическия растеж и влошаването на макроикономическите параметри в страната би довело до намаляване на реалните доходи и покупателната способност на населението, което неминуемо ще засегне негативно печалбите на съответното дружество.

Несистематичните рискове са рискове, върху които дружеството може да упражни контрол. В зависимост от поражащите ги фактори те могат да бъдат разделени на **секторен (отраслов) и оперативен (фирмен) риск**.

Секторният (отрасловият) риск е рискът, свързан с развитието на сектора, в който оперира дадена компания. Той се поражда от влиянието на технологичните промени в отрасъла върху доходите и паричните потоци в този отрасъл, силна конкуренция на външния пазар, нелоялна конкуренция на вътрешния пазар, социални конфликти и др.

Условията, при които Дружеството развива дейността си се отличават с високата степен на конкурентност и свит пазар. В непосредствена близост, кораборемонт се извършва и в следните крупни промишлени /кораборемонтни/ предприятия: КРЗ „Одесос“, „Варненска Корабостроителница“, МТГ „Делфин-1“, „Бургаска Корабостроителница“, кораборемонтните заводи в съседна Турция, Румъния и др. Това предполага и определя висока степен на конкурентност и борба за всеки клиент от една страна, а от друга това влияе в посока на спад, относно цените на кораборемонта в региона.

Промяната в конюнктурата на пазара налага търсене на нови стратегически партньори и постепенно обновяване на материално-техническата база, за да бъде заводът адекватен на търсенето на кораборемонтни услуги.

Фирменият риск е свързан с дейността на дружеството. Той е специфичен за всяка компания и се влияе от възможността на дружеството да посреща задълженията си.

Някои от специфичните рискове, пред които е изправено дружеството са:

- През последните години в резултат на намаляване на състава плавателните съдове на Военноморските сили към МО бе намален и броя договори за ремонт и поддръжка на въоръжение и военна кораби с дружеството. В резултат на това дейността на дружеството е насочена предимно към осигуряване на договори за кораборемонт на гражданския плавателни съдове с местни и чужди фирми;
- Географската ограниченост на Черноморския регион и изолираността му от големите търговски потоци предполага и ограничено наличие на потенциални клиенти за кораборемонт;
- Спецификата и уникалността на производствения процес произтича от различните по тонаж, предназначение и вид кораби. Всичко това изисква индивидуален подход при планирането и изпълнението на всяка поръчка. Предвид това, че основната част от кораборемонта протича на открити производствени площадки, повечето от иновативните и ефективни решения в

дружеството са свързани с отчитане влиянията на метеорологичните условия и изолирането им, като съпътстващ фактор в производствения процес.

Управление на финансовия риск

Информацията за целите и политиката на предприятието по управление на финансовия риск, както и за експозицията на предприятието по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска, свързан с паричните потоци е налична в оповестяването към индивидуалния годишен финансов отчет за 2018 г. (бележка 31).

8. Важни събития след съставяне на годишния счетоводен отчет.

Няма настъпили важни събития, след датата на съставяне на финансовия отчет за 2018 г., които да налагат неговата корекция. На оповестяване подлежи следната информация:

9. Важни научни изследвания и разработки

Дейността на "Терем - КРЗ Флотски арсенал - Варна" ЕООД през 2018 г. не е свързана с извършването на нови научни изследвания или специални разработки.

10. Наличие на клонове на предприятието

"Терем- КРЗ Флотски арсенал-Варна " ЕООД не притежава клонове.

11. Информация за притежавани собствени дялове

"Терем - КРЗ Флотски арсенал - Варна" ЕООД не притежава собствени дялове от капитала на дружеството.

12. Информация за ключовия управленски персонал

- о Възнаграждения, получени през годината от ръководния управленски персонал

Възнаграждението на ръководния управленски персонал на "Терем - КРЗ Флотски арсенал - Варна" ЕООД се определя от "Правилник за реда за упражняване правата на Държавата в търговски дружества с държавно участие", приети с ПМС № 112 от 23.05.2003 г.

През 2018 г. дружеството има назначени управител и контролор.

Възнагражденията получени от ключовия управленски персонал през 2018 година са общо в размер на 100 хил. лева.

- о Придобити, притежавани и прехвърлени от управителя/контролора дялове от капитала на "Терем- КРЗ Флотски арсенал-Варна" ЕООД

През 2018 г. управителят и контролорът не са придобивали, прехвърляли и не притежават дялове от капитала на "Терем - КРЗ Флотски арсенал - Варна" ЕООД.

- о Права на управителя/контролора да придобиват дялове или облигации на дружеството

В Устава на дружеството не са залегнали особени разпоредби, даващи право на управителят/контролорът да придобиват дялове или облигации на дружеството.

- о Участие на управителя/контролора в търговски дружества, като неограничено отговорен съдружник

Управителят/Контрольорът на дружеството не участват като неограничено отговорен съдружник, притежаващ повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и не участва в управлението на друго дружество или кооперация, като прокурист, управител или член на съвет.

13. Вероятно бъдещо развитие на дружеството

През следващите три години (2019 – 2021) не се предвижда промяна в предмета на дейност на дружеството. Усилията ще бъдат насочени към утвърждаване на пазарните позиции в региона и постигане на оптимални производствени резултати, с което да се компенсира недостатъчния обем договори за кораборемонт и специална продукция с МО.

о Планирана стопанска политика през следващата 2019 година

През 2019 година дружеството ще продължи да инвестира в нови продукти, гражданска и специална продукция, разработвани от дъщерните дружества: модернизация на съществуващи изделия; изработване на нови изделия; демилитаризация и използване за граждански цели на военна техника.

Не се предвижда изменение на числеността на персонала, като евентуални структурни промени в организационната структура на дружеството ще са продуктувани от мерки за повишаване ефективността на стопанската дейност. В това отношение ще се предприемат и действия за повишаване квалификацията на персонала. В съответствие с приетия годишен план за обучение ще се проведе обучението на персонала и специалистите, ангажирани в Интегрираната система на управление на дружеството, сертифицирана по ISO 9001, ISO 14001 и ISO 18001.

14. Друга информация

о Информация за сделки със свързани лица през 2018 г.

През годината дружеството е сключило търговски сделки със следните свързани лица:

Дружество	Вид на свързаността
Терем - Холдинг ЕАД	компания-майка
Терем – Овеч ЕООД	дъщерно дружество
Министерство на отбраната	други свързани лица
Военни формирования към МО	лица под общ контрол

о Информация за сключване на сделки, които са извън обичайната дейност на дружеството или съществено се отклоняват от пазарните условия.

През 2018 г. “Терем - КРЗ Флотски арсенал - Варна” ЕООД не е сключвало сделки, в т.ч. и със свързани лица, които са извън обичайната дейност на дружеството или съществено се отклоняват от пазарните условия.

о Информация за сделки, водени извънбалансово

Към 31.12.2018г. Дружеството има издадена банкова гаранции в полза на трето лице по договор, който е изпълнен. Към датата на съставяне на отчета срокът на банковата гаранция е изтекъл и сумата е възстановена по банкова сметка.

о Чужди активи на отговорно пазене

Към 31.12.2018 г. "Терем - КРЗ Флотски арсенал - Варна" ЕООД има приети за съхранение чужди активи в складовете на дружеството на стойност 389 хил.лв.

о Информация относно сключените от дружеството, в качеството на заемополучател, договори за заем.

Към 31.12.2018 г. дружеството няма сключени договори за овърдрафт или инвестиционен кредит с банкови или финансови организации.

о Информация за настъпили промени през 2018 г. в основните принципи за управление.

През 2018 г. не са настъпили промени в основните принципи за управление на дружеството.

о Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания в размер най-малко 10 на сто от собствения капитал на Дружеството.

"Терем- КРЗ Флотски арсенал - Варна" ЕООД няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания в размер най-малко 10 на сто от собствения капитал на дружеството. Общата стойност на задълженията или вземанията на дружеството по всички образувани производства не надхвърля 10 на сто от собствения капитал на предприятието.

Управител

на „ТЕРЕМ КРЗ флотски арсенал – Варна“ ЕООД

инж.

Данаил Славов

